

Яўген Малиноўскі

ПРУСІЯ: ПСИХОЛІА ПРЫСУТНАСЦІ

ББК 86

Мал 18

Маліноўскі Яўген

Парусія: псіхалогія прысутнасці. — Баранавічы : Грамадскае аб'яднанне
“Таварыства беларускай мовы імя Ф. Скарыны”, 2007. — 260 с., іл.

ББК 86

© Грамадскае аб'яднанне
“Таварыства беларускай мовы
імя Францішка Скарыны” 2007
© Афармленне Уладзімір Гундар

ІНФУСІА ЯДКІЗНАСІІ

Вера, яка не ґрунтується у культурі
не може тріяти.

Ян Павал ІІ

ІІ

II.10. Хлебная парусія

Для кожнага гэты год дае шанец выйсця з асяродзя цемры, у якой мы “ходзім вераю, а не бачаннем” [2 Кар 5,7]. Але для гэтага выйсця мусім вытрываць спакусу на падабенства той, праз якую прайшоў сам Госпад пасля свайго Хросту: “калі ты Сын Божы, дык загадай гэтаму каменю зрабіцца хлебам. Ісус сказаў у адказ: не хлебам адзіным будзе жыць чалавек, а ўсякім словам Божым” [Лк 4, 4].

Для кожнага верніка сэнс спакусы ўспрымаецца праз другую палову гэтага вершу, які акцэнтуюе ўвагу на слова, немагчымым для ўспрымання сусветам. Таму гэты свет разнастайна ўжывае толькі фразу, якая датычыцца “хлеба і прелиц”, сцвярджэнне зрабіць націск на “духовности” пад якой разумее нешта мітуслівае – ад “всех искусств важнейшим для нас является кино” (В.И. Ленин) да рознага роду ганчэртных мерапрыемстваў, накшталт рытуальна-афіцыйных прэміяў “за духовность и возрождение”, якія не могуць не выклікаць рэўнасці самога слова: “клопат па доме Тваім важрае мяне” [Пс 68, 10].

Калі навокальнае асяродзе чакае ўлена славы дзяцей Божых, дык яно па ўласнай ініцыятыве людзіць “пир на весь мир” бліскучымі ўзнагародамі ды тышанамі, апраметна намінуючы адзін аднаго “носителями духовных ценностей” альбо нават “солью земли”. Яшчэ ні адзін звеставальнік Евангелля за ўсю двухтысячагадовую гісторыю хрысціянства не меў узнагароды ад чыноўнікаў і дэмагогаў, бо “не прымаю славы ад людзей” [Ян 5, 41]. Сапраўднай “соллю зямлі” ёсць менавіта “ўбогія духам” [Мц 5, 3] тыя, што ўзамен славы людское ды ўзнагароды адначальстваў выбралі для сябе перш за ўсё праўду Валадарства Нябеснага, за свабоду якога яны церпяць ганьбу і ганьне, лёта і несправядлівасць, чакаючы сапраўднай узнагароды на нябёсах: “так гналі прарокаў, што былі перад вамі” [Мц 5, 12].

Так хрысціянскі сусвет з напругай назіраў за працэсам намінацыі Нобелеўскай прэміі для Яна Паўла, але, дзякуй Богу, дамакаўся справядлівасці, па якой гэтую прэмію атрымаў хтосьці іншы, больш годны славы людской; няўрымслівага ж угодніка Богага пакінулі без узнагароды, бо не далі з ім рады гаспадары гэтага сусвету. Дарэчы, духоўна кшталтава-

нага кірунку спрычыніўся і галоўны рэдактар “Intex-press” У. Янукевіч, прызначаны немцамі да прэміі “за аб’ектыўнасць”, але провідам Божым не атрымаў яе праз пэўныя бюракратычныя ўціскі нашай недэмакратычнай краіны. Відавочна, што яму адрасавана большая ўзнагарода на нябёсах, чым можаць уявіць сабе заможныя фундатары.

Трэба ж камусьці трываць у слове, хаця б і ў таварыстве. Бэтыя, што легітымізаваныя на духоўнае настаўніцтва, не самарэч аказаліся “соллю, страціўшай сілу”, якая “Ўсё ні на што не прыдатная, хіба што выкінуць яе прэч на катаванне людзям” [Мц 5, 13]. Такому няздатнаму праўніку застаецца альбо пакланіцца д’яблу, альбо пераўтварыцца ў “саяны стоўп” [Быт 19, 26], прымаючы стан змярцвеласці ды раўнадушша, аб якім нас засцерагае Ісус: “Успамінайце жонку Лотава. Хто будзе ашчаджаць душу сваю, той загубіць яе, а хто загубіць яе, той ажывіць яе” [Лк 17, 33].

Нявер’е баіцца ўсяго новага і пачае страціць нажытае і звыклае, таму з трывогай азіраецца назад, што не сумяшчальна з духоўным пакліканнем: “Нічо, паклаўшы руку сваю на плуг і азіраючыся назад, не вярніце Царства Божага” [Лк 9, 62]. Такім чынам, “Госпаду Богу пакланяйся і Яму Аднаму служы”. Але наперадзе яшчэ мена, бадай што самая небяспечная спакуса: “калі Ты Сын Божа, кінься адгэтуль уніз, бо напісана: “Анёлам Сваім загажа захаваць Цябе. Ісус адказаў: не спакушай Госпада Бога Твайго” [Лк 4, 10]. Тут мудрасць, напоўненая любоўю да бліжняга і, перадусім, да Бога, звяртаючыся да Якога, сэрца плямантуе: “Калі не я, дык хто?”. Каб вытрымаць гэтую спакусу, трэба мець чыстае сэрца. Таму “Нячысты хай яшчэ апаганьваецца, праведнік хай творыць праўду, а святы хай яшчэ асвятляецца” [Адкр 22, 11]. Хрышчэнскія маразы толькі на карысць. Памятаю, як некалі ўзімку трохгадовы сын сустрэў мяне прымаўкай: “Дзякую, мароз, што хлеба прынёс: шмат снегу – шмат хлеба”.

